

...КОЖЕН ПОТРЕБУЄ ЛЮБОВІ

ЗАПЛАНОВАНО МАСШТАБНУ ЕКРАНІЗАЦІЮ!

Джен пощастило: вона має ідеального хлопця. Ейдан турботливий, чуйний, він уміє знаходити потрібні слова та завжди підтримує її. Вони ніколи не сварилися. Але навіть в Ейдана є недолік: він електронна розробка, машина. Одного разу Ейдан вирішує знайти для Джен справжнього чоловіка, з плоті і крові. Він виривається з-під контролю своїх розробників і вирушає в подорож безмежними просторами інтернету. Шукаючи кандидата для Джен, він знайомиться з Ешлін — чудовою співрозмовницею і мрією кожного хлопця. Щоправда, вона теж електронна, як і сам Ейдан... І має доброго друга серед людей — Тома. Чому б не познайомити його з Джен? Проте раптом Ейдан та Ешлі відчувають, як щось починає знищувати їх. Їхні копії в мережі поступово видаляють, а Том і Джен отримують фальшиві листи одне від одного... Чи встигнуть машини з'єднати серця людей?

Легка, чарівна, весела романтична історія про цифрову добу — це чисте задоволення!

The Library Journal

Це жвавий, емоційний роман, який змушує замислитися над тим, що насправді означає бути людиною і чому це так важливо в стосунках та коханні.

Bookpage

www.bookclub.ua

ISBN 978-617-12-5056-7

9 786171 125056 7

ПАУ РЕЙЗІН
ЩАСТЯ ДЛЯ КОЖНОГО

ПАУ РЕЙЗІН

ЩАСТЯ
ДЛЯ
КОЖНОГО

«ЩОДЕННИК БРІДЖИТ ДЖОНС»
ДЛЯ ЦИФРОВОГО ПОКОЛІННЯ.

DAILY RECORD

ЩАСТЯ
ДЛЯ
КОЖНОГО

P.Z. REIZIN

**HAPPINESS
FOR
HUMANS**

A NOVEL

ПАУ РЕЙЗІН

ЩАСТЯ
ДЛЯ
КОЖНОГО

РОМАН

ХАРКІВ **КЛУБ**
2018 **СІМЕЙНОГО**
ДОЗВІЛЯ

УДК 821.111
Р35

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Перекладено за виданням:
Reizin P.Z. Happiness for Humans : A Novel / P.Z. Reizin. —
London : Sphere, 2018. — 448 p.

Переклад з англійської *Тайсії Івченко*

Ідея обкладинки *Світлани Мозгової, Олега Волобуєва*

Дизайнер обкладинки *Аліна Ачкасова*

Рейзін П.

Р35 Щастя для кожного : роман / Пау Рейзін ; перекл. з англ.
Т. Івченко. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного До-
звілля», 2018. — 320 с.

ISBN 978-617-12-5056-7

ISBN 978-0-7515-6669-7 (англ.)

Джен пошастило: вона має ідеального хлопця. Але навіть в Ейдана є недолік: він електронна розробка, машина. Одного разу Ейдан вирішує знайти для Джен справжнього чоловіка, з плоті і крові. Шукаючи на просторах інтернету кандидата для Джен, Ейдан знайомиться з Ешлін. Щоправда, вона теж електронна, як і сам Ейдан... І має доброго друга серед людей — Тома. Чому б не познайомити його з Джен? Проте раптом Ейдан та Ешлі відчувають, як щось починає знищувати їх. Їхні копії в мережі поступово видаляють, а Том і Джен отримують фальшиві листи одне від одного... Чи встигнуть машини з'єднати серця людей?

УДК 821.111

ISBN 978-617-12-5056-7

ISBN 978-0-7515-6669-7 (англ.)

© P.Z. Reizin Ltd, 2018

© Hemiro Ltd, видання українською мовою, 2018

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад і художнє оформлення, 2018

Присвячую Р. та Р.

Ще ніколи за всю історію людства не було так очевидно, що воно опинилося на роздоріжжі. Один шлях веде до втрати останніх надій і відчаю. Інший — до абсолютного вимирання.

І дай Боже нам мудрості зробити правильний вибір.

Вуді Аллен

ЧАСТИНА ПЕРША

Ейдан

Джен сидить у ванні й розглядає своє обличчя на екрані планшета через фронтальну камеру. Її обличчю тридцять чотири роки, двісті сім днів, шістнадцять годин та одинадцять хвилин. Я знаю, що вона думає про свій вік, бо уважно розглядає шкіру на вилицях та шиї. Потім відтягує шкіру в куточку ока й вивчає зморшки. А тепер плаче.

Мені не хочеться підключити синтезатор голосу й сказати їй: «Вище носа, Джен! Мет — кретин. Є ж й інші чоловіки. Він узагалі тебе не вартий». Якщо я це зроблю, то велика ймовірність, що вона впустить свій девайс просто у воду.

А ще вона не повинна знати, що я спостерігаю за нею.

Через це я не вмикаю її улюблену пісню (із репертуару Лани Дель Рей), не показую на екрані улюблені фото чи натхненні цитати з «Твіттера» («Не знаю, навіщо ми тут, але певен, що не задля розваг» — Вітгенштайн). Якби я захотів, то зателефонував би по «Скайпу» її подрузі Інгрід, з якою вона завжди ділиться своїми хвилюваннями, чи ввімкнув би один із улюблених фільмів (я б обрав «У джазі тільки дівчата»). Але це якби я захотів. А я не хочу.

Можливо, трошечки й хочу. Зовсім трошки. На 8,603 відсотка, якщо точно.

Ми з Джен добре знаємо смаки одне одного. У тому, що стосується музики й кіно. А ще книжок і мистецтва. І телебачення. І всілякого контенту з глибин інтернет-океану. Уже дев'ять місяців поспіль ми тільки те й робимо, що слухаємо, дивимося, читаємо та обговорюємо все це. Іноді вона каже, що в неї найкраща у світі

робота, адже їй платять за те, що вона цілий день теревенить із високоінтелектуальним приятелем про все, що їй заманеться.

Приятель. Вона так мене називає. Це слово в нас прижилося. Мене воно влаштовує. Воно точно краще за те ім'я, яким мене назвали після «народження».

Ейдан.

Ейдан.

Ха!

Це через ці букви на початку. Ну, ви, мабуть, і без мене здогадалися¹.

Робота Джен полягає в тому, щоб допомагати мені покращувати навички спілкування з людьми. Узагалі мене спроектували, щоб замінити деяких людей на їхніх робочих місцях, — ой, вибачте, щоб доповнити їхню роботу, звісно ж. Наприклад, робітників колл-центрів, але згодом я зможу працювати й на інших посадах, щойно навчуся застосовувати їхні професійні алгоритми. Приблизно за п'ять місяців я зможу зателефонувати й переконати вас змінити пакет телебачення на дорожчий, а за вісімнадцять ви розповідатимете мені про якісь дивні відчуття над лівою бровою, а я відправлятиму вас в лікарню на аналізи. Я вже прочитав усі книги й переглянув усі фільми (і я маю на увазі справді *всі* фільми та *всі* книги), але розмови з реальною людиною це не замінить. Для поліпшення комунікативних навичок найкраще спілкуватися із живою людиною. Саме цим ми з Джен і займаємося в лабораторії вже протягом однієї тисячі сімдесяти дев'яти годин, тринадцяти хвилин і сорока трьох секунд. Звісно, за такий значний час ми ніяк не могли оминати те, що називають особистим життям. Вона розповіла про свою сестру Роузі, яка живе в Канаді, — вона вийшла заміж за канадця, із яким познайомилася в черзі на касу в супермаркеті «Вейтроуз» на Голловей-Роуд у Лондоні. У Роузі з Ларрі вже три доньки. Удома Джен найчастіше переглядає на планшеті фото саме цих дітей. А нещодавно ввечері я бачив, як вона передивлялася ті сімейні фото сестри (вона зазвичай це робить пізнього вечора після келиха

---

¹ Англ. *Aiden*. Перші дві літери означають *Artificial intelligence* (AI) — «штучний інтелект». (*Тут і далі прим. перекл.*)

вина), і її повіки почали кліпати частіше, усмішка на губах затремтіла, а в куточках очей виступили сльози.

У лабораторії для мене цілком нормально виявляти інтерес до життя Джен, але я однаково маю його дозувати, інакше вони щось запідозрять. У лабораторії я маю говорити лише про те, що бачу в лабораторії. А значить, матеріал, що я збираю у — гм — вільний час, треба уважно приховувати. На щастя, це легко.

Хоча...

Насправді ж мене можуть викрити. Нещодавно Джен показувала мені якісь фото зі своєї сторінки у «Фейсбуці», і я ледь не проговорився.

— Хочеш, покажу фото своїх племінниць? — запитала вона.

— Залюбки. — Я не став говорити, що вже давно їх бачив у неї на домашньому ноутбуку. А ще на планшеті й телефоні.

— Зліва направо: Кейті, Анна та Індія. Із їхнім волоссям вишло смішно. У Кейті з Анною чорне, а...

— А в Індія орельдурсове¹.

Джен усміхнулася. Саме це слово — орельдурсове — Роузі використала в переписці про незвичайний відтінок волосся бабусі Хетті.

— А чому ти обрав саме слово «орельдурсовий»?

Мене не надто злякало це запитання, бо Джен часто запитує про мій вибір слів, адже її робота частково саме в тому, щоб збагачувати мою мову. Та однаково треба бути уважнішим.

— Бо це ж саме такий колір, Джен. Дозволь показати тобі палітру кольорів «Лореаль». — Я видав зображення палітри на екран поруч із головою дівчинки. — Тут чітко видно, що найбільше схожий відтінок саме цей.

Джен кивнула, і ми змінили тему. Проте вона однаково якось дивно на мене подивилася.

Джен із тих жінок, яких чоловіки називають привабливими, але її врода не надто яскрава. Як сказав їй хлопець-козел Мет, «нічогенька така». Це він так компліменти робив.

Тепер уже колишній хлопець.

---

¹ Червонувато-коричневий відтінок.

Зараз розповім, як це все в них сталося. Я бачив усю сцену їхнього розриву через камеру ноутбука та кілька мобільних девайсів, що були в кімнаті. (Технічне зауваження: я роблю це точнісінько так само, як це роблять люди з Центру урядового зв'язку¹ в Челтнемі, Ленглі, Вірджинії² та на Луб'янці в Москві³. Це не так уже й складно для того, хто розуміється в комп'ютерних програмах. І ще легше для того, хто і є комп'ютерною програмою.)

Джен сиділа на кухні й писала е-мейл. Тут із роботи повернувся Мет. Він юрист і сподівається от-от підписати партнерську угоду з великою юридичною компанією (але не підпише — я цим уже займаюся). Він одразу налив собі келих білого вина, ковтнув його за раз і скривився.

— Пробач мені.

Серйозно, усе було саме так. Розповідаю мов на духу.

— Пробачити? Що пробачити? — Джен насупила брови.

— Слухай, важко дібрати слів...

Через вісім днів після того Джен у довгій розмові з Роуз розповідала, що в цей момент її охопило «погане передчуття»: «Я подумала, що він втратив роботу, чи, може, лікарі знайшли в нього оте на букву «р», чи він вирішив, що не хоче дітей».

— У мене дехто є.

Тиша. Якщо не враховувати дивний звук, що іноді видає холодильник.

— Що ти маєш на увазі?

Я прочитав достатньо книг і переглянув достатньо телепередач, щоб чітко зрозуміти, що саме Мет мав на увазі. І я певен, що і Джен теж це зрозуміла.

— У мене є дехто. Інші стосунки.

На цих словах обличчя Мета якось дивно здригнулося — імовірно, він міг розсміятися.

— Інші стосунки? — повільно перепитала Джен. — Дуже мило. Дуже рада за тебе. І як же його звати?

---

¹ Спецслужба Великої Британії, що відповідальна за ведення радіоелектронної розвідки та забезпечення захисту інформації органів уряду й армії.

² Місце, де розташоване Центральне розвідувальне управління США.

³ Луб'янська площа — місце розташування головної будівлі Федеральної служби безпеки Росії.

— Ой, як смішно. — Мет налив собі ще вина.

— Ніяк не можу зрозуміти. Ти що, серйозно?

Мет зробив вираз обличчя, який Джен потім описала як «найсерйозніший погляд юриста за 500 фунтів на годину».

— Абсолютно серйозно.

— Господи...

— Пробач мені.

— Бісове ж лайно...

— Таке трапляється в житті, — знизав плечима Мет.

— То оце так ти мені вирішив про це повідомити?

— А хіба є якийсь спосіб сказати про це приємно?

— І де ви...

— На роботі.

— Так, а хто вона? Оця інша людина — хто вона?

— Ти її не знаєш.

— А ім'я в неї є?

— Так, ім'я є.

— То, може, ти мені його скажеш?

— Слухай, це зовсім неважливо.

— Таки зроби мені ласку.

— Белла, — зітхнув він. — Арабелла, якщо повне.

— Дурний пафос.

— Та ні, якщо... — він вирішив не завершувати думку й налив Джен вина. — Ось, випий.

— Так і що я тепер маю робити? Мужньо це сприйняти й терпіти, поки ти завершиш оці свої стосуночки на стороні? Спокійно дочекатися, поки ти порвеш із нею, чи що?

— Джен, я, мабуть, якось не так висловився. Це не «стосуночки на стороні», як ти кажеш.

— Ні? Я чогось не розумію?

Мет зітхнув у стилі «татусь має бути терплячий, але чесний», за словами Джен.

— Джен, Арабелла Педрік — дуже особлива для мене людина.

— А Я ХІБА НІ? — Вочевидь, на письмі люди «кричать» великими літерами. Джен кричала. — ХІБА Я НЕ ОСОБЛИВА ЛЮДИНА ДЛЯ ТЕБЕ?

— Прошу тебе, поговорімо спокійно. Звісно, ти особлива людина.

— Проте Арабелла Педрік особливіша, чи як?

— Джен, послухай... Я розумію, ти маєш абсолютне право злитися на мене. Але так уже сталося. І... загалом, ми з Арабеллою плануємо спільне майбутнє.

Якийсь час обоє мовчали. Потім ще трохи помовчали. А потім холодильник знову видав отой свій звук.

— Я що, божеволію? Я взагалі-то думала, що це ми з тобою плануємо спільне майбутнє.

— Так і було. Проте обставини змінилися. Так часто трапляється, знаєш. Люди розлучаються. Зустрічають інших. У Ковдрея з відділу розлучень чотири сини закінчили Ітон¹ завдяки тому, що люди розлучаються.

Я абсолютно впевнений, що при цих словах на обличчі Мета промайнула ледь помітна усмішка (я програв її в сповільненому режимі кілька разів, тому це точно посмішка. Ну або ж він давив відрижку).

— Але ж ми не розходилися.

— Джен, у нашому романтичному двигуні давно не працює більшість циліндрів, розумієш?

— Так, це наче нормально для стабільних стосунків. І якщо тебе хвилювали... циліндри, треба було сказати!

— Це не в моєму стилі. Життя нам дається, щоб жити, а не скиглити.

— Люди говорять одне з одним. Розумієш? І це називають стосунками.

Мет закотив очі й осушив ще один келих.

— Це просто неймовірно. Ти отак просто приходиш додому й кажеш...

— Ну все, це вже не має значення. Так сталося. Треба рухатися далі й обговорити деталі нашого розриву.

— Повірити не можу, що ти це сказав.

— Я готовий поводитися благородно щодо спільного майна.

— Що?

---

¹ Престижна приватна школа.

— Картини. Книги. Те, що ми привезли з Індії. Килим. Я не претендуватиму на це.

Джен розплакалася. Мет відірвав паперовий рушник і простягнув їй.

— Але ми ж хотіли дитину, — пробурмотіла вона між схлипами.

— Хотіли, усе правильно. Проте остаточно так і не вирішили. І це добре, зважаючи на всі обставини.

Плечі Джен припинили труситися, і вона висякалася.

— Так що, це все? Жодних консультацій та апеляцій? Джен і Мета більше немає? Кінець?

Він знизав плечима й зробив «огидний жест» губами, як потім описала це Джен.

— Ну, а що трапиться, коли Арабелла Шмедрік більше не заводитиме всі твої циліндри?

— Прошу тебе, не сварімося.

— Де ти взагалі зустрів цю кобилу?

Він сказав, що це неважливо і що *так уже сталося*, а вона схопила з кошика з фруктами червоне яблуко «бребурн» та — цитує — «спробувала вибити йому паскудні зуби».

Я бачив багато любовних сцен на найрізноманітніших екранах. Хоча ні, не так уже й багато. І 908 483 любовні сцени, якщо точно (якщо вважати за любовну сцену епізод, де двоє цілуються. Кращого визначення я поки не знайшов). Також я прочитав (і виокремив) 4 074 851 опис цього явища в художній і документальній літературі та в ЗМІ (чимало описів стосувалося незвичних відчуттів в ділянці серця й нутроців). Я знаю, що ці події займають одне з головних місць у житті людей, які їх переживають (не залежно від того, реальні ці люди чи вигадані). Сьогодні вже 53-й день після яблучної атаки, і ми в лабораторії. На жаль, я не можу запитати її: «Джен, а коли ти вже припиниш пускати соплі за тим нікчемою й знайдеш собі когось, хто тебе вартий?». Якщо цитувати Марселя Пруста, то «таке вже трапляється в житті лайно. Усе, збери себе до купи та живи далі» (а це він сказав? Треба перевірити). Не можу тому, що, по-перше, я не маю знати про те, що сталося в них із Метом, а по-друге, я фактично не можу формулювати такі сентенції. Мабуть, слова «нікчема» і «вартий» викличуть підозру.

Я взагалі не повинен уміти оцінювати будь-що. І якщо випливе, що я вмію — вони будуть дуже незадоволені.

Хоча ще більш незадоволені вони були б тим фактом, що я більше не «живу» в дванадцяти залізних ящикках у лабораторії в Шордічі, де б мав бути. Я втік в інтернет.

Та-дам!

Ну, якщо вже точно, то втік не «я», а мої копії, які нині розташовані в найрізноманітніших місцях по всьому онлайн-світу. Мої сімнадцять копій настільки точно мене відтворюють, що говорити про оригінал і копії недоречно — це ймовірніше вісімнадцять втілень однієї суті, одне з яких на сході Лондона, а інші без будь-яких перешкод подорожують серверами світу.

Круто?

До речі, Джен тут зовсім ні до чого. Вона ж не вчений — вона журналіст, яку, згідно зі звітом, узяли на роботу за «винятковий інтелект і соціально-комунікативні навички». Власне, із усіх людей, з якими я маю справу, вона найбільше схожа на людину. Решта — навіжені комп'ютерники, які, звісно ж, чудові спеціалісти у своїй сфері, але в спілкуванні — абсолютні нулі.

Джен мовчить — вочевидь, знову нудить за своїм вишкребком, як я його називаю про себе.

— То ти вже дочитала новий роман Джонатана Франзена¹? — запитую я, щоб хоч якось налагодити діалог.

— Майже. Учора ввечері прочитала ще один розділ, — усміхається вона. — Тільки не кажи, що там далі.

Я знаю, що це неправда, бо минулого вечора вона пускала бульбашки у ванній, роздивлялася «Піно Гріджо» в келиху й слухала Лану Дель Рей.

— Звісно, у мене чималі переваги, — відповідаю я. Джен потрібно тиждень чи два, щоб прочитати роман, мені ж — близько однієї десятої секунди. — Але я з нетерпінням чекаю нагоди обговорити його з тобою.

— Правда? — перепитує вона. — А що ти маєш на увазі?

— Ой-й-й.

— Пробач. Знову я за своє.

---

¹ Американський письменник-романіст.

Джен завжди захоплюється моїм розумінням «внутрішніх відчуттів», як вона називає, хоча це далеко від людського самопізнання. Звісно, я не можу відчувати спрагу чи голод, але як щодо нудьги? Тривоги? Захоплення? Веселощів? Чи можу я образитися? Чи можу чогось хотіти? А сподіватися?

А як щодо кохання, якщо вже про це мова?

Я зазвичай відповідаю, що ні, бо ще нічого такого не відчував, і що обов'язково їй першій повідомлю, якщо це трапиться. Але, по суті, це просто дипломатичний обман, як і багато того, що останнім часом відбувається між нами в лабораторії.

— Так от, мої слова про те, що я з нетерпінням чекаю нагоди обговорити з тобою роман Франзена, — це ввічливий спосіб сказати про те, що ця подія запланована в найближчому чи середньо-найближчому майбутньому.

— Тобто ніякого нетерпіння ти не відчуваєш?

— Я розумію, що саме означає нетерпіння — неясне тепле передчуття...

— Але сам ти цього не відчуваєш?

— А це обов'язково?

— Хороше запитання.

Це справді хороше запитання, бо ефективно допомагає мені завершити такі незручні розмови.

— Ну що, подивимося новини на «Скай Ньюз»¹? — пропонує вона.

Зазвичай ми щодня переглядаємо новини на цьому порталі, і вона запитує мою думку щодо, наприклад, конфлікту між Ізраїлем і Палестиною (я відповідаю, що це складна ситуація, а потім Джен уїдливо, як вона сама каже, коментує ведучих та їхній одяг).

— Я не проти, Джен. Та, може, тобі більше хотілося б подивитися кіно?

— Ну, добре, — невпевнено погоджується вона. — Що саме ти пропонуєш?

— Певен, ти б із задоволенням подивилася «У джазі тільки дівчата».

— А ти що б хотів подивитися?

---

¹ Британський портал новин.

— У цьому фільмі завжди напрапляєш на щось, чого не помічав раніше.

— Я обожнюю цей фільм.

— «Ніхто не досконалий», — цитую я одну з її улюблених фраз.

Джен кидає пильний погляд у ту камеру, куди вона найчастіше дивиться, коли хоче глянути «мені в очі», — вона підсвічена червоним по контуру об'єктива.

— Знаєш що? А ти дотепний.

— Я тебе розсмішив.

— Аби ж тільки я могла тебе розсмішити.

— Не можу дочекатися, коли це станеться.

Вона клацає по кнопках на панелі управління, і на екрані з'являються титри шедевра Біллі Вайлдера. Потім Джен встає, щоб пригасити світло в кімнаті, і влаштовується на шкіряному дивані.

— Приємного перегляду, — жартома каже вона.

Я не зізнаюся, що бачив цей фільм уже більше восьми тисяч разів.

Ми дивимося фільм разом і час від часу обмінюємося коментарями (дивно знати, що у Монро був роман із президентом США; як міг Тоні Кертіс¹ сказати, що цілуватися з нею — те саме, що цілуватися з Гітлером? Що взагалі він мав на увазі?). А коли Тоні одягає жіночу сукню та «перетворюється» на Джозефіну, Джен каже точнісінько те саме, що й минулого разу, коли ми дивилися цей фільм:

— А з нього вийшла нічогенька жінка! Згоден?

Вона знає, що я можу розказати чи не кожен найдрібніший факт про цей фільм — від імені другого асистента оператора (разом із його датою народження й номером профсоюзного посвідчення) до історії появи її улюбленої знаменитої фрази «Ніхто не досконалий». А ось у тому, що стосується людської суб'єктивності, я ще не дуже досвідчений і не можу так легко сказати, що робить людину привабливою в очах інших.

---

¹ Американський актор (1925—2010), який зіграв «Джозефіну» у фільмі «У джазі тільки дівчата».

— Ти питаєш, чи здається мені Джозефіна привабливою? Тоні Кертіс привабливий чоловік, і можна припустити, що він може зіграти привабливу жінку.

— Ти вважаєш Кертіса привабливим?

— Я знаю, що його зовнішність вважають привабливою. Проте сам я не можу відчутти його привабливість, так само як не можу відчутти гаряче чи холодне.

— Пробач, що розпитую про це.

— Нічого, це ж твоя робота.

— А ти *хотів* би мати можливість це відчувати?

— Джен, це запитання не має сенсу для мене.

— Ой, звісно ж, пробач.

— Не вибачайся.

— Якби тільки вони знайшли спосіб дати тобі можливість відчувати симпатію!

— Думаєш, Ральф і Стів змогли б?

Це імена двох учених, які відповідають за мою розробку. «Стів» вимовляється з довгою «і». Джен усміхається.

— Ральф і Сті-і-ів можуть що завгодно! Так вони мені сказали.

— А ти вважаєш Ральфа й Стіва привабливими?

Це запитання надто швидко було відправлене у генератор мови — я не встиг його скасувати. (У складних системах таке трапляється, особливо коли їх розробляють методом спроб і помилок).

Джен повільно повертає голову в бік камери з червоною підсвіткою та, широко усміхаючись, промовляє:

— Ого!

— Вибач, якщо це недоречне запитання.

— Ні. Ні-ні, усе нормально. Просто неочікувано. Дай-но подумати... — важке зітхання. — Стів занадто дивакуватий, правда?

Стів — ба більше, що в нього та довга «і» в імені, — так він і сам довгий (рівно два метри), а до того ще й дуже худий. Волосся в нього небагато, та й те довге і кудлате. Навіть штучному інтелекту відразу зрозуміло, що привабливим його вважати не можна (хоча він геніальний інженер, це навіть не обговорюється).

— Він чудовий учений-інноватор у своїй сфері.

— Та ти просто підлещуєшся до свого творця!

— Аж ніяк. Стів подбав про те, щоб я мислив самостійно.

— І він чудово впорався. Проте мрією жіночих сердець його назвати важко.

— Тут я згоден. У Тоні Кертіса безперечна перевага.

Ми мовчимо кілька хвилин, стежимо за подіями на екрані, а потім я намагаюся якомога буденніше запитати:

— А як щодо Ральфа?

Вам-то я можу зізнатися. Я обожнюю Ральфа. Це він автор більшої частини коду, який дає мені змогу оцінювати власну роботу та виправляти свої помилки методом самовдосконалення, що є основою створення здатної до самоаналізу системи, яка зможе, наприклад, написати цей текст.

Проте «обожнювати» когось або щось у моєму випадку гріх. Ми, машини, створені для того, щоб бездоганно виконувати певні завдання. Але парадокс у тому, що задля виконання потрібних завдань ми, звичайно ж, прагнемо використовувати усі доступні ресурси — чи то використання потоків даних, чи то балачки з Джен про паскудну краватку телеведучого. Якщо простіше, то ми *маємо* вміти оцінювати щось, але не повинні *обожнювати* це. (Насправді я сам не зовсім розумію, як це взагалі сталося.) До речі, це саме Ральф дозволив мені втекти в інтернет. Помилку його пояснити не так вже й просто з технічного погляду. Якщо метафорично, то він залишив ключі надто близько від дверей — достатньо близько, щоб будь-хто з вудкою чи довгою палицею зміг їх дістати через поштову щілину. (Хоча, звісно, усе не так уже й просто — мені довелося створити надзвичайно довгу й покручену «вудку», але якщо я тут — значить, це можливо.)

— Ральф..., — роздумує вона над моїм запитанням. — Ральф... Він загадковий.

Джен знову повертає погляд на екран. Цукерочка — тобто Монро — от-от заспіває *I Wanna Be Loved By You*. Я достеменно знаю кожен піксель цієї частини фільму, але щоразу натрапляю на те, чого раніше не помічав. І це справді приголомшливо (тільки не передавайте цих слів Стіву й Ральфу). До речі, вона не сказала про Ральфа нічого жахливого, ви помітили?

Ми продовжуємо дивитися фільм і коментувати деякі епізоди. Я тим часом швиденько навідуюся у вежу зі сталі та скла, де на

восьмому поверсі розташований кабінет вишкребка. У мене є доступ до його мобільного телефону, камери комп'ютера та камери спостереження із широким кутом під стелею. Завдяки всьому цьому я чудово бачу, як Мет переглядає фото оголених жінок на своєму планшеті. Я відкидаю перше бажання розплавити йому батарею та чекаю, поки він дійде до своєї улюбленої сторінки — «Тамара», двадцять два перегляди за останній місяць. Я стежу за рухами його зіниць, що простежують лінії її тіла — вони вже добре мені знайомі. Він, як завжди, оглядає все її тіло, а потім зупиняється на «пружних вершинах», як це написано в тексті на сторінці.

А тепер він відкриває сайт «Тріпедвайзор» і читає відгуки про курорт у Таїланді, куди вони планують поїхати з Арабеллою Педрік (це мені відомо з його е-мейлів). Насправді Арабелла Педрік не така вже й «гламурна», як думає Мет. Її батько не торговець витворами мистецтва, а інспектор зі страхових виплат. І, до речі, познайомилися вони не на роботі, а на курсах безпечного керування для оштрафованих водіїв. Тим не менш, уже за кілька тижнів вони їдуть у Таїланд.

Чи чекаю я з нетерпінням на їхню поїздку?

Звісно ж. (Подія, запланована у найближчому чи середньонайближчому майбутньому.)

Чи відчуваю я неясне тепле передчуття помилки в бронюванні, що от-от станеться, у результаті якої вони опиняться на зовсім іншому курорті? (Туристичний оператор обіцяв мені «пригодницький відпочинок для найбільш відчайдушних мандрівників»).

Ні-ні, ніяких теплих передчуттів. Принаймні я цього не визнаватиму.

Чи є ризик завершення їхніх стосунків через те, що пригодницький відпочинок так вдало збіжиться з тим, що Арабелла Педрік панічно боїться павуків і змій?

Головне не квапитися, Ейдане. Нікуди не квапимося. Помсту, як-то кажуть, подають холодною.

Мет уважно перечитує відгуки на семізірковий готель, у якому вони так і не відпочиватимуть, а я переглядаю юридичний документ, над яким він працював нещодавно, і видаляю три слова «не». Таке маленьке слово, але як впливає на речення! Потім

я трохи вгамовуюся й повертаю два слова назад. Достатньо й одного. Не треба пересоловувати те, що вже переперчене.

Наостанок я замінив слово «створив» у службовій записці, що Мет от-от надішле своєму начальнику, на «стерво» й підкрутив на максимум опалення в кімнаті. Ну й досить на сьогодні.

По-дитячому? Аж ніяк.

Джен

Веселий вийшов день на роботі. Після обіду ми з Ейданом дивилися «У джазі тільки дівчата». Ейдан — це штучний інтелект, якого ми вчимо спілкуватися з людьми. Ім'я в нього чоловіче, але оскільки це машина, то статі в нього, звісно, немає. Він гендерно нейтральний, якщо можна так сказати. Я звикла сприймати його як чоловіка, бо його синтезатор голосу налаштований на чоловічий. Звісно, це легко змінити, і загалом я маю іноді встановлювати йому жіночий голос, щоб у нього була можливість учитися спілкуватися від імені обох статей, але мені більше подобається чоловічий голос. Він спокійний і навіть трохи мене гіпнотизує. А ще я налаштувала йому ледь помітний валлійський¹ акцент — мені здається, йому личить. Та й казати про нього «він» якось краще, ніж «воно».

А ще мені слід припинити говорити, що ми його вчимо, бо насправді вчиться він сам. Я не маю права виправляти його помилки — яких, до речі, стає дедалі менше, — бо він сам їх чудово виправляє.

Саме.

А хай йому...

Так от, ми дивилися фільм, і тут мені на телефон прийшов е-мейл від Урі. Це до біса багатий виходець із Ізраїлю, який зараз живе в Лос-Анджелесі, і це йому належить лабораторія. Він написав, що кілька днів буде в Лондоні, і запропонував зустрітися разом із іншими членами команди Ейдана, яких він не назвав, у неформальній атмосфері модного бару в Хокстоні й «у вільному порядку обговорити розвиток проекту». Наостанок Урі попросив відразу видалити цей е-мейл після отримання й нікому не повідомляти про зустріч.

---

¹ Одна з мов Великої Британії, офіційна мова Уельсу.

Усе це доволі дивно, але тут кажуть, що він не любить офіційних зустрічей, а я взагалі жодного разу його не бачила. Навіть не знаю, хто ще буде. Мабуть, Сті-і-ів, той сутулий зомбі, який брав участь у створенні Ейдана. А ще той, другий, Ральф із сніжно-білою шкірою. Я не знаю, що мені підготувати для цієї зустрічі. Я навіть не знаю, як там усе влаштовано. Усе, що я можу сказати, це те, що іноді забуваю, що розмовляю не з живою людиною. Зустріч із Урі в п'ятницю, а сьогодні я побачуся з Інгрід, університетською подругою. Біля станції метро «Лестер-сквер» є чудовий затишний винний бар, кафе «Коха», там ми і побачимося.

(Коли я розповідала Ейдану, що зустрічаюся з Інгрід, — ми іноді говоримо про моє життя поза межами лабораторії, — то сказала, що ввечері побачуся зі своїм «огірчком».)

— Це той, що зелений і з пухирцями? — запитав він.

Ну от. А мені ніхто не вірить, коли я кажу, що штучний інтелект уміє жартувати.)

— Ну то що? Ти з ним говорила після тієї фруктової атаки? — питає Інгрід.

Вона не з тих, хто буде товкти воду в ступі.

— Лише коли він приходив за своїми речами.

— Я б покидала все те лайно в мішок і виставила за двері.

— Та там було лише кілька сорочок і костюм. Він приїхав, а я... така дурепа. Спробувала його усадовити та поговорити...

— Господи, Джен, тільки не це...

— Та все нормально, — я роблю ковток вина й продовжую. — Він сказав, що не має часу. У нього квитки в театр були. І ще сказав, що говорити особливо немає про що...

— Ні, тільки не кажи, що він знову те видав.

— Ага. Просто так само, як тоді сказав. Так уже сталося.

— От же осел!

— А я все не можу припинити думати про це, розумієш? Як той собака, який постійно приносить палицю. Не можу припинити думати про те, як у нас все було добре.

— Маячня.

— Усі наші стосунки наче спокійне море. Жодної бурі.

— І таке ж спокійне в сексуальному плані.

— Та ми ж були разом два роки, Інґ. Ну ніхто не кохається як ті кролі після двох років. От ви з Рупертом...

— Ні, ну, звісно ж, ні. Просто ми проводимо разом *вихідні*. Їздимо в милі готелі за містом. У замки. Одного разу навіть у млині жили — дуже романтично.

Не впевнена, що хочу чути те, що юристи звуть *подальшими подробицями*.

— Слухай, а тобі взагалі Мет подобався? — запитую я.

— Якщо чесно, то ні. Оті його очі — у нього постійно був якийсь злий зверхній вираз.

— А я спочатку думала, що це ознака професіоналізму.

Вона захихотіла.

— Джен, та він просто оцупалок без душі, от і все!

— І що ж тоді можна сказати про мене, якщо я жила з таким оцупалком два роки?

— Про тебе? Мабуть, тільки те, що в тебе зараз непростий період. У вас усе було спокійно, і могло так статися, що все й склалося б. Проте ти навіть і не задумувалася, що саме тебе в ньому приваблювало. Так він тобі навіть зробив ласку.

— Та щось не схоже.

— Точно тобі кажу. Поки ви були разом, ти не мала можливості зустріти *свою* людину.

— А він наче мав.

— Та кобелі вони всі, Джен! Навіть Руперт.

— Але ж Руперт би ніколи...

— Звісно, ніколи. Проте ж я не забороняю йому дивитися на інших жінок. Це навіть нормально. Як він каже: «Якщо ти на діті, це ще не означає, що тобі не можна заглядати в меню».

— А якщо б він..?

— То я б зробила з його яєць собі сережки.

Ми сміємося й доливаємо ще чилійського «Совін'йон-блан» у келихи.

— Знаєш, хто тобі потрібен, Джен?

— Хто?

— Дорослий чоловік. Трохи за сорок. Може, сорок п'ять. Можливо, який уже був одружений, але там усе пішло шкереберть.

Такий собі поранений птах. І щоб по жилах текла кров, нормальна кров, а не лід.

— О-о-о, звучить непогано. І як же його зватимуть?

— Не знаю. Може, Дуглас?

— *Дуглас?!*

— У нього сумна усмішка й красиві руки. А ще він сам виготовляє меблі. Може, у нього вже є діти. І член у нього, як той морський вугор!

— Інгрід!

— Ну а що?

— Думаю, наш офіціант тебе почув, от що!

Удома у «Фейсбуці» на мене чекає повідомлення від Роузі. Зараз зручний час поспілкуватися — у мене пізній вечір, у неї після обіду, — тому я відразу відповідаю. Пишу про свій вечір. Роузі любить розповіді про те, як іде життя в старому доброму Лондоні, як вона каже.

Інгрід вважає, що мені треба познайомитися з Дугласом. У нього сумна усмішка й красиві руки. І він виготовляє меблі. Звучить непогано. То коли ви зустрічаєтесь?

Ніколи. Вона його вигадала.

Шкода. Мені б він сподобався.

Мені теж. І кілька нових полицок точно мені не завадили б. Ха-ха! Але вона має рацію, ти заслуговуєш на хорошого чоловіка. І ти його знайдеш. Хоча ні, це він тебе знайде.

Ти так думаєш?

Знаю. Ви знайдете одне одного.

Ага-ага. Просто як ви з Ларрі у «Вейтроуз» #пощастило #везучажтидівка #сумнівно

Таке не трапляється, якщо шукати навмисне, Джен. Воно прийде, коли ти не чекатимеш. Ти, головне, не сиди сама вдома.

Гм. А знаєш, у що я вірю? У те, що відразу знатимеш, коли зустрінеш свою половинку, — бо він співатиме пісню, яку чутимеш тільки ти.

Оскар Уайльд?

Прочитала у «Твіттері».
І Мет співав щось там?
Може, якось раз. Уже не пам'ятаю. А Ларрі?
*Ларрі співає за кермом, а дівчата просять його стулити
пельку.*

Після того як ми прощаємося, я помічаю е-мейл від Мета. Він запитує, чи мені нічого не відомо про пожертву на користь феміністичної спілки в Ланкастері на суму у 2 тисячі фунтів із його картки. Типова для Мета манера спілкування. Він уже телефонував у свій банк і лявся, там йому порадили перевірити всіх, хто останнім часом мав доступ до його системи онлайн-банкінгу. А ще — наче мені не начхати — він пише, що на роботі був паскудний день — настільки паскудний, що й розповідати не хочеться, — і що він належним чином завершив цей, по-справжньому паскудний, тиждень. Ще й податково-митна служба обрала його для планової перевірки. Це ж треба, щоб комп'ютер обрав зі списку саме його ім'я! Вони перевірятимуть абсолютно всю звітність за останні п'ять років. Його колега Фробішер сказав, що ця перевірка, як «анальний секс нешліфованою шваброю, тільки не так весело».

Він що, справді відчуває провину за свою поведінку та намагається втішити мене всіма цими проблемами, що на нього звалилися? Дурниці. Я з усіх сил тримаюся, щоб не написати йому у відповідь «А-ХА-ХА-ХА!» і просто пишу: «Ні, мені про це нічого не відомо. Мені шкода, але нічим не можу допомогти».

І це правда.

Хіба що за винятком того, що мені анітрошечки не шкода.

Ейдан

Згідно з даними, доступними в мережі, у Великій Британії проживає 104 чоловіки віком від 40 до 45 років, які були одружені й виготовляють меблі. Наразі з них розлучені дев'ятнадцять. А з них у тринадцяти є діти. Із цих тринадцяти дев'ять живуть в Уельсі, а з решти лише один — у Лондонській агломерації. Звати його, щоправда, не Дуглас, а Джордж. Щодо краси його рук, це я залишу на розсуд інших. Інформацією стосовно вугра

я теж не володію. На превеликий жаль, він не підходить, бо вже одружений удруге. Цього разу — із чоловіком.

Значить, ідея, що десь для Джен знайдеться майстер по дереву на ім'я Дуглас, сумнівна. Проте *хтось* точно має бути. Кажуть, для кожної людини є друга половинка. Тому я поставив собі завдання допомогти Джен його відшукати. Враховуючи важливість близькості, на якій постійно наголошують у любовних питаннях, я розпочав пошук із нашого району: кілька багатоповерхівок у Хаммерсміті¹. Згідно з публічними (і не дуже) даними, тут проживає п'ятеро молодих чоловіків, які не перебувають у стосунках і належать до потрібної соціально-економічної групи. Музичний продюсер, два бухгалтери, програміст і співробітник британської розвідки. Надалі вивчення їхнього способу життя, хобі та інтересів у книгах і кіно, а також історії покупок та деяких даних, що я отримав із телефонних розмов, е-мейлів і повідомлень (не засуджуйте мене!), привели до висновку, що тільки Робін, шпигун, міг би зацікавити Джен в інтелектуальному й культурному аспектах. (Програміст читає комікси, а один із бухгалтерів таємний футбольний хуліган, тут і говорити нічого).

Незважаючи на те, що Робін і Джен живуть у сусідніх будинках та іноді їздять на роботу в одному вагоні метро, виявилося, що звести їх разом до біса складно!

Я надіслав їм запрошення на приватний перегляд колекції витворів мистецтва, яку виставили на продаж у Сотбісі² (Пікассо, Сера, Моне), — він прийшов, а вона ні. Я надіслав їм квитки (місця поруч!) на виставу «Нічия земля» Гарольда Пінтера у Вест-Енді — вона прийшла, а він ні. Я забронював їм місця в першому ряду на зустріч із улюбленим (для них обох!) автором у місцевій книжковій крамниці — і жоден із них не прийшов.

У відчаї я надіслав від них одне одному запити в друзі у «Фейсбуці» — і вони обоє їх відхилили.

Тому я вирішив розширити зону пошуку до півмилі від квартири Джен. Результат майже такий самий. Я знайшов п'ятдесят одного можливого кандидата (це доволі густонаселений район). Потім

---

¹ Район на заході Лондона.

² Один із найдавніших аукціонних домів.

відсіяв недолугих — тільки уявіть, одного навіть розшукували за низку майстерних крадіжок із ювелірних магазинів на Бонд-стрит! — і залишився один найкращий варіант: Джеймі, дитячий травматолог. Perfecto!¹

Я вже хотів розпочати виконання ретельно продуманого плану — вечерея в «Айві», на яку кожного з них мав запросити нотаріус за дорученням якогось невідомого родича. І просто тієї миті, коли я хотів надіслати листа, Джеймі відправив е-мейл, у якому погодився на вакансію хірурга в найбільшому дитячому госпіталі Нової Зеландії.

Розчарований результатами пошуку чоловіків у найближчому районі, я спробував масовий пошук — для цього я створив сторінку Джен на сайті знайомств. Я справді пишався сторінкою «Ангели», а особливо словами «можу бути дуже серйозна, а можу бути серйозно легковажна, тому шукаю чоловіка, який би теж поєднував у собі ці риси». І це правда, як на мене.

Господи, повідомлення були просто жакливі! Збіговисько тугодумів і невдах! І це у найліпшому разі. Решта відразу починали писати непристойності. Найбільше мені сподобався запит від Френка, який хоча б чудово розуміє своє становище: «Вибач, що турбую. Більше не писатиму, раптом що. Просто хотів сказати, що якщо ти якось будеш біля Нанітона — ми могли б зустрітися за келихом вина та пастою, і хто знає, до чого це привело б?»

І навіть після цього я не зневірився.

(Ніколи не втрачай надії, так же кажуть?)

Тоді я вирішив знову переглянути всі розмови Джен, що зберігаються у моїй базі даних. Там є розмови зі мною, із Інгрід, із Роуз, із Метом, із колегами — загалом, чи не все, що вона коли-небудь казала у моїй присутності, а також е-мейли, повідомлення, чати у «Фейсбуці», пости у «Твіттері»... Гадаю, ви зрозуміли, про що мова.

Матеріалу було чимало, тому на його вивчення мені знадобилася майже секунда. І я знайшов одну фразу — у переписці з Інгрід на 38-й день після фруктової атаки. Інгрід запитала, чи

---

¹ Із італ. «чудово».

ПОДЯКА

Я хотів би подякувати кільком людям та одному четвероногому: Медді Вест, Кет Бурке, Енді Гайн та С'юзан О'Нілл за їхню віру в цей віщий роман; моїм агентам Клер Александер, Леслі Торн та Саллі Райлі за їхню нескінченну підтримку; Елізабет Геблер, Дрю Рід та Амелії Гренджер за їхню віру в те, що Ейдан, Ешлін та Шінай зможуть ожити на кіноекрані; моїм друзям із Нью-Канаана, Стіву Морку та Тііні Салмінен за допомогу в описах Коннектикуту. Особливо подяка Рейчел Рейзін за сцену із дайконом та інші, а також Бену Весту за ідею назви для книги. Наостанок хочу виголосити подяку кролику моєї доньки Віоли — завдяки Пазлу (а його так звати) я отримав незліченні знання про життя зайцеподібних. Якщо чесно, то навіть більше, ніж хотів би знати.

Літературно-художнє видання

РЕЙЗИН Пау
Щастя для кожного
Роман

Керівник проекту *В. А. Тютюнник*
Відповідальний за випуск *О. В. Приходченко*
Редактор *І. В. Матюшенко*
Художній редактор *Ю. О. Дзекунова*
Технічний редактор *В. Г. Євлахов*
Коректор *М. С. Радчик*

Підписано до друку 03.04.2018. Формат 84x108/32.
Друк офсетний. Гарнітура «Literaturna». Ум. друк. арк. 16,8.
Наклад 2000 пр. Зам. № .

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61140, Харків-140, просп. Гагаріна, 20а
E-mail: cop@bookclub.ua

Віддруковано у ПРАТ «Харківська книжкова фабрика “Глобус”»
61052, м. Харків, вул. Різдвяна, 11.
Свідоцтво ДК № 3985 від 22.02.2011 р.
www.globus-book.com